

Redactie & samenstelling: Roel Douwes, Surinamestraat 136, 9715 PZ Groningen,
tel. 050-5718578

Coördinatoren voor provincie Groningen:

district 1 (Groningen-Oost) Anneke Nieuwenhuijs, Kastanjelaan 91, 9674 BC Winschoten,
tel. 0597-414973.

district 2 (Groningen-West) Roel Douwes, Surinamestraat 136, 9715 PZ Groningen,
tel. 050-5718578

De kaartjes in dit nummer zijn gemaakt met STIPT (auteur P.Frigge) en met FLOR 6.1.4 (De Roode Electronics, Zoelen). Gegevens zijn afkomstig van Landelijk Bureau FLORON en de Provincie Groningen)

Met in dit nummer:

<i>Verslag FLORON-kamp te Siegerswoude 1996</i>	p 1
<i>Verslag 1996 district 1& 2</i>	p 3
<i>Totaalstand inventarisatie Groningen 1989 t/m 1996</i>	p 8
<i>Inventarisaties van de plantenwerkgroep van de KNNV afd. Groningen in 1996</i>	p 8
<i>Rode lijst waarnemingen 1996</i>	p 10
<i>Nogmaals... het invullen van streeplijsten</i>	p 11
<i>Nieuws en agenda</i>	p 11
<i>Aankondiging FLORON-inventarisatieweekend in de Lauwersmeer</i>	p 12
<i>Excursies district 1& 2 1996</i>	p 12

Het voorjaarskamp te Siegerswoude, van 12 tot en met 14 mei 1996

In het late, koude voorjaar van 1996 waren deelnemers uit het gehele land naar dit eerste kamp van het Floron-seizoen gekomen in het Fries-Groningse grensgebied.

Vrijdagmiddag begonnen we kalmpjes met een excursie naar de Twijzeler mieden, net onder Buitenpost. Onder leiding van Arend Timmerman van SBB verkenden we dit complex van natte schraallanden, waarin enkele schitterende stukjes blauwgrasland liggen, met o.a. *Spaanse ruiter* (*Cirsium dissectum*) en *Blonde zegge* (*Carex hostiana*). Maar al dit moois verkeerde nog in zeer prille toestand, zodat de deelnemers hun kennis van vegetatieve kenmerken en veel fantasie moesten aanspreken om de pracht van het gebied in zich op te kunnen nemen. Uitzonderingen waren vroege bloeiers als *Zwarte zegge* (*Carex nigra*), *Kleine valeriaan* (*Valeriana dioica*).

Het late, koude voorjaar zou ons ook de rest van het weekend plagen: niet alleen was het somber en koud (gelukkig wél droog), maar ook was het soms lastig inventariseren:

slootvegetaties bijv. waren nog nauwelijks tot ontwikkeling gekomen en deelnemers werden voor problemen gesteld als vegetatief herkennen van grassen en zeggesoorten. Veel van dit alles kwam 's avonds als 'hooi' op tafel en kon met hulp van 'deskundigen' toch nog benoemd worden - als die het tenminste eens werden over de determinatie!

Er deden 23 mensen mee aan dit weekend, van wie er 13 in stacaravans of tent overnachtten op onze uitvalbasis Manege/Camping de Wâldrâne te Siegerswoude. De overige deelnemers waren afkomstig uit de omgeving. 's Zaterdag werd begonnen met het 'serieuze' werk: in groepjes van twee à drie mensen zwermde men uit in de wijde omgeving om km-blokken te inventariseren. Op de zaterdag nam elk groepje 2 km-blokken voor zijn rekening, zondag beperkten we ons tot 1 blok. De geselecteerde hokken lagen voornamelijk in agrarisch gebied op zand- en veenbodems in een overwegend vrij kleinschalig gebied met elzensingels en in een ontginningsgebied uit het begin van de eeuw.

Resultaten

In totaal werden er 16 km-blokken geïnventariseerd in het Groningse en 3 in Friesland. De Friese hokken zijn hier buiten beschouwing gelaten. Het aantal gevonden taxa tijdens het weekend bedroeg ongeveer 300. Een groepje inventariseerders uit Groningen en omstreken heeft in de loop van het seizoen aanvullende inventarisaties verricht in de meeste van de km-blokken, die in mei gedaan zijn. In onderstaand overzicht vindt u de belangrijkste resultaten weergegeven. Duidelijk blijkt weer eens hoe belangrijk het is om voor een volledig beeld een hok meermalen te bezoeken!

km-blok	aantal srt. in mei	aanvullingen	totaal
1 208-575	106	53	159
2 211-576	107	41	148
3 211-582	74	59	133
4 212-572	101	61	162
5 212-580	87	37	124
6 212-581	114	51	165
7 212-583	68	47	115
8 213-572	102	64	166
9 213-581	93	70	163
10 214-570	93	55	148
11 215-577	128		
12 216-578	133	46	179
13 217-568	89	77	166
14 217-576	173	33	206
15 217-577	142	44	186
16 218-568	143		
totaal	1482	738	2220
in procenten	66,8	33,2	

Bijzondere soorten

De enige Rode Lijst soort die werd gevonden tijdens het weekend was de *Schraallandpaardebloem* (*Taraxacum celticum*) in 2 km-blokken. Beide keren in een zanderig talud van een droge sloot. De oogst aan A-soorten was beduidend beter: hiervan werden in totaal 25 soorten aangestreept (88 waarnemingen).

Tot de aangestreepte A-soorten behoorden o.a. kwelindicatoren als *Holpijp* (*Equisetum fluviatile*) 9x, *Waterviolier* (*Hottonia palustris*) 5x, *Gewone dotterbloem* (*Caltha palustris* ssp. *palustris*) 4x en *Lidsteng* (*Hippuris vulgaris*) 2x. Ook vielen er in diverse hokken langs slootkantjes zeggesoorten te scoren, zoals *Snavelzegge* (*Carex rostrata*) 2x, *Zompzegge* (*Carex curta*) 2x en *Geelgroene zegge* (*Carex oederi* ssp. *oedocarpa*) 1x. Andere aardige waarnemingen waren: *Muizestaartje* (*Myosurus minima*) 1x, *Wateraardbei* (*Potentilla palustris*) 1x, *Watergentiaan* (*Nymphoides peltata*) 1x, *Gewone vogelmelk* (*Ornithogalum umbellatum*) 2x.

Een bosje in hok 217/576 leverde bossoorten op als *Gewone salomonszegel* (*Polygonatum multiflorum*), *Gele dovenetel* (*Lamium galeobdolon*), *Witte klaverzuring* (*Oxalis acetosella*) en *Kleine maagdenpalm* (*Vinca minor*). Bijzonder in het Groningerland!

Aanvullingen

Tijdens de aanvullende inventarisaties werden nog veel nieuwe taxa gevonden, waarbij - niet verwonderlijk - bijv. de *Havikskruiden*, de *Tandzaden* en de *Meldes* en *Ganzevoeten* sterk vertegenwoordigd waren. Ook werden in sommige 'vergeten' hoekjes van een hok nog nieuwe waarnemingen gedaan. Aardige waarnemingen waren die van ondermeer *Grote ratelaar* (*Rhinanthus angustifolius*) 1x, *Moerasbeemdgras* (*Poa palustris*) 1x, *Geelgroene zegge*

(*Carex oederi* ssp. *oedocarpa*) 1x, *Moeraswederik* (*Lysimachia thyrsiflora*) 3x, *Grote boterbloem* (*Ranunculus lingua*) 1x, *Waterpostelein* (*Lythrum portula*) 1x en *Liggend hertshooi* (*Hypericum humifusum*) 1x. In een elzensingel werd de (waarschijnlijk verwilderde) Rode lijst soort *Hartgespan* (*Leomurus cardiaca*) aangetroffen.

Alles tesamen is het een waardevolle bijdrage aan onze kennis van de verspreiding van wilde planten in dit deel van Groningen. Alle deelnemers worden bedankt voor hun inzet. Siny Becker, Jan Bolt, Jenny Hendriks en Stoffer Westerbrink worden nog eens extra bedankt, omdat zij met hun aanvullingen een vroeg in het seizoen begonnen karwei hebben afgemaakt.

1996 een topjaar? Uit de districten 1 & 2

District 1 (Groningen -Oost) in 1996

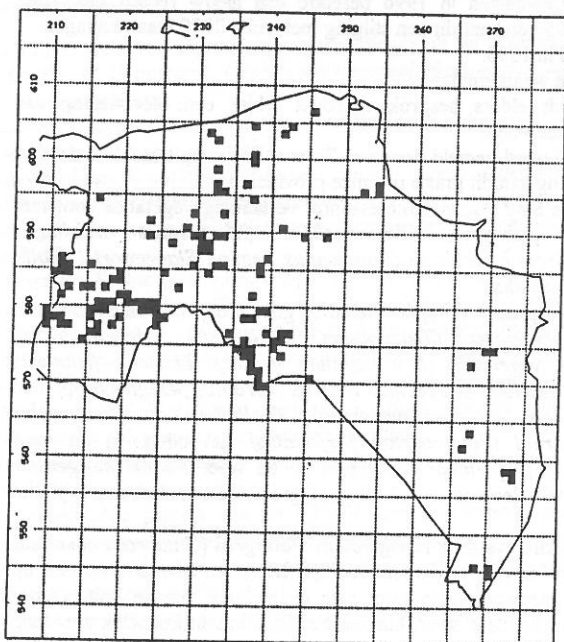
In 1996 werden in district 1 (Groningen-Oost) 23 totaallijsten, 1 AA-lijst, 5 losse waarnemingen-formulieren en 4 Rode Lijst formulieren ingeleverd. De gegevens kwamen uit 29 blokken- 3 RL-formulieren hadden betrekking op blokken waar ook totaallijsten van binnenkwamen.

Het totaal aantal waarnemingen bedroeg 3768 (waarneming = soort in een blok).

Deze gegevens werden verzameld door 7 mensen, die er zelfstandig op uit gingen, door de plantengroep van de KNNV Veendam, die een blok voor zijn rekening nam, en door de deelnemers aan 2 excursies, in totaal 12-14 personen.

Er werden weer enkele leuke vondsten gedaan:

Bij de Ruiten-Aa in de buurt van Weende de *Draadrus* (*Juncus filiformis*) en het *Dwergviltkruid* (*Filago minima*). Dit laatste is een plantje van droge heide, dat in Oost-Groningen maar van enkele plaatsen bekend was.

Potamogeton pusillus komt
in 129 hokken voor.

Potamogeton pusillus
(Tenger fonteinkreid)

jaarselectie 1985 t/m 1995

De excursie bij de Punt van Reide leverde *Aardbeiklaver* (*Trifolium fragiferum*) op in de Breebaartpolder en *Akkerereprijs* (*Veronica agrestis*) in een moestuin tussen Termunten en Dallingeweer. Verrassend was hier ook de vondst van *Bezemkruiskruid* (*Senecio inaequidens*), die nu toch wel alle uithoeken van ons land bereikt lijkt te hebben.

Een aardige vondst was ook *Dubbelloof* (*Blechnum spicant*) in het talud van een veenwijk bij Alteveer, midden tussen de akkers.

Dan werd er nog *Tenger fonteinkruid* (*Potamogeton pusillus*) gemeld uit de buurt van Sellingen. Dit is een van de moeilijke smalbladige fonteinkruiden, waar waarschijnlijk niet erg veel naar gekeken wordt. In de Atlas van de Nederlandse Flora, deel 3, is het samengenomen met *Klein fonteinkruid* (*P. berchtoldii*) en ze worden maar uit enkele blokken in Oost-Groningen vermeld.

De RL-formulieren hadden betrekking op *Rietorchis* (*Dactylorhiza majalis*) in het Lieftingsbroek, *Tripmadam* (*Sedum reflexum*) bij Bourtanglersluis, en tweemaal op *Donzige Klit* (*Arctium tomentosum*), eenmaal in een berm en bij een onbewoonde boerderij ten Noorden van Midwolda, en eenmaal op de dijk van de Pekel A bij Nieuwe Pekela.

Alle medewerkers worden bedankt voor al het werk dat ze gedaan hebben. Ondanks alle inspanning blijft er nog steeds heel veel te doen. Ik hoop dan ook dat, als ik in maart iedereen weer opbel, men ook in 1997 weer mee zal willen doen.

District 2 (Groningen-West)

In district Groningen-West werden in 1996 in totaal 79 lijsten ingeleverd, die op 56 verschillende km-blokken betrekking hadden; 51 km-blokken werden volledig onderzocht, 2 km-blokken alleen op AA-soorten. Ook werden er 12 Rode Lijst formulieren ingeleverd. Naast individuele strepers waren de Plantenwerkgroep van de KNNV afd. Groningen en de NJN Groningen actief. Het aantal waarnemingen in 1996 bereikte een nieuw record met 7689 waarnemingen! Vergeleken met 1995 betekent dit een stijging met ruim 3300 waarnemingen. Getalsmatig ging het dus uitstekend in 1996.

Maar er waren ook veel interessante waarnemingen :

Het kamp in Siegerswoude wordt elders besproken, zodat hier een bloemlezing van waarnemingen uit de resterende lijsten volgt:

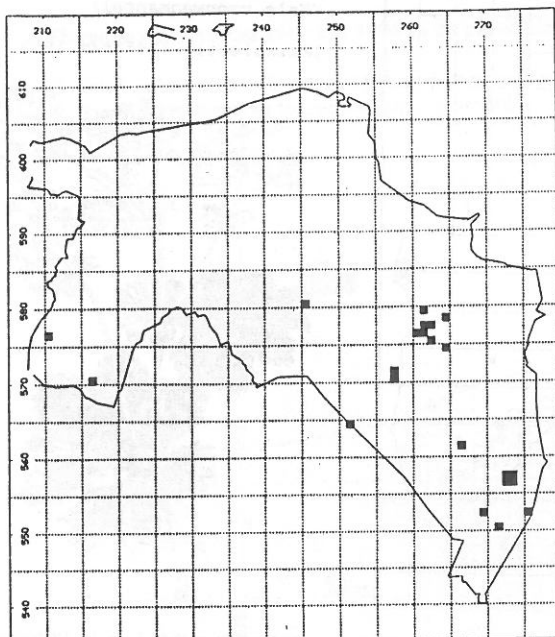
Straatliefdegras (*Eragrostis pilosa*) werd gemeld door een Twents florist op bezoek in de stad Groningen. Het was de eerste melding van dit grasje uit onze provincie !

In de Wolddelen, ten zuiden van de Stad komen interessante verlandingsvegetaties voor met o.a. *Wateraardbei* (*Potentilla palustris*), *Waterdrieblad* (*Menyanthes trifoliata*), *Waterscheerling* (*Cicuta virosa*), *Grote boterbloem* (*Ranunculus lingua*), *Slangewortel* (*Calla palustris*) en *Snavelzegge* (*Carex rostrata*).

Bij Waterhuizen werd *Groot streepzaad* (*Crepis biennis*) gevonden; de omgeving van Middelstum leverde *Paarse morgenster* (*Tragopogon porrifolius*), *Muurleeuwebek* (*Cymbalaria muralis*), *Knikkende vogelmelk* (*Ornithogalum nutans*), *Lidsteng* (*Hippuris vulgaris*), *Groene naaldaar* (*Setaria viridis*) en *Vreemde ereprijs* (*Veronica peregrina*) op.

Bij Fraamklap werden *Bosanemoon* (*Anemone nemorosa*), *Knolboterbloem* (*Ranunculus bulbosa*) en *Doorgroeid fonteinkruid* (*Potamogeton perfoliatus*) gevonden. In en rond Garnwerd streepte men *Muurvaren* (*Asplenium ruta-muraria*) en weer *Paarse morgenster* (*Tragopogon porrifolius*) aan. 1996 leverde dus 2 nieuwe groeiplaatsen van dez typische Groninger kleisoort op.

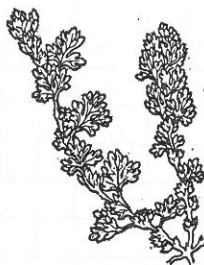
Tijdens een Floron-excursie aan de kust werd bij Hoogwatum *Watergras* (*Catabrosa aquatica*) gevonden in een slootje met kranwier vlak achter de waddijk. Meer landinwaarts werden op recent omgewerkte grond bij een nieuwgegraven sloot vele exemplaren van de Zulte (*Aster tripolium*) waargenomen. De zaden van deze soort kunnen hun kiemkracht kennelijk zeer lang behouden.

gegevens: Landelijk Bureau FLORON
Provincie Groningen

Aphanes inexpectata
(Kleine leeuweklauw)

jaarselectie 1985 t/m 1995

Aphanes inexpectata komt
in 22 hokken voor.

Ook dit jaar weer veel interessante waarnemingen uit het Westerkwartier:
ten zuiden van Grootegast: *Grote waterranonkel* (*Ranunculus peltatus*), *Slanke waterweegbree* (*Alisma lanceolatum*).

Tolberter petten: *Grote boterbloem* (*Ranunculus lingua*), *Lidsteng* (*Hippuris vulgaris*), *Waterviolier* (*Hottonia palustris*).

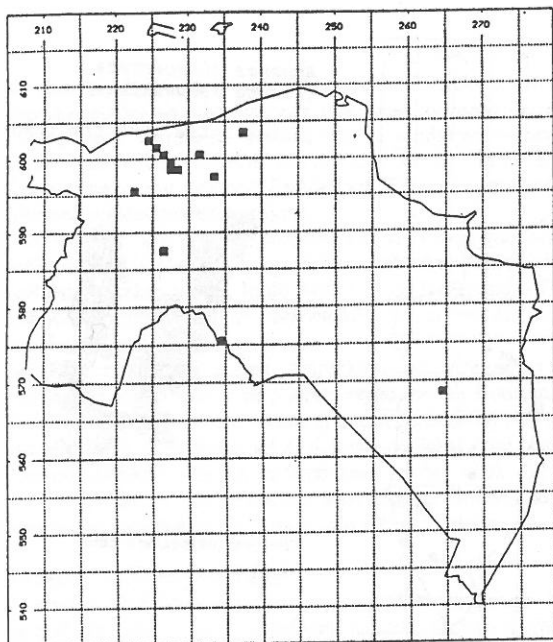
Omgeving Faan: *Kromhals* (*Anchusa arvensis*), *Slanke waterweegbree* (*Alisma lanceolatum*)
Plat fonteinkruid (*Potamogeton compressus*). Het is de eerste waarneming van *Kromhals* in Groningen sinds lange tijd: de laatste waarnemingen van deze soort voor dit gebied dateren van voor 1950!

Bij Doezum: *Kleine leeuweklauw* (*Aphanes inexpectata*), *Geelgroene zegge* (*Carex oederi* ssp. *dedocarpa*), *Borstelbies* (*Scirpus setaceus*). Ook bij Kornhorn werd *Kleine Leeuweklauw* gevonden. Landgoed Nienoord: *Schedegeelster* (*Gagea spathacea*), veel "oude" bossoorten, zoals *Groot heksenkruid* (*Circaea lutetiana*), *Schaduwgras* (*Poa nemoralis*), *Bosgierstgras* (*Milium effusum*), *Grote muur* (*Stellaria holostea*), *Dubbelloof* (*Blechnum spicant*). In de omgeving van Zevenhuizen werden o.a. *Hondsviooltje* (*Viola canina*) en weer *Kleine leeuweklauw* (*Aphanes inexpectata*) aangetroffen.

Van deze soort, die tot nu toe slechts uit 2 blokken in Groningen-West bekend was, werden in 1996 dus 3 groeiplaatsen erbij gevonden.

Het kruiskruident project van de KNNV tenslotte leverde geen waarnemingen op van de gevraagde soorten, tetewen *Bezemkruiskruid* (*Senecio inaequidens*) en *Moerasandijvie* (*Senecio congestus*). Aan dit project wordt nog een jaartje vastgeknoopt, zodat we komend seizoen nog een herkansing hebben.

Tot zover een greep uit de waarnemingen van een floristisch geslaagd seizoen!

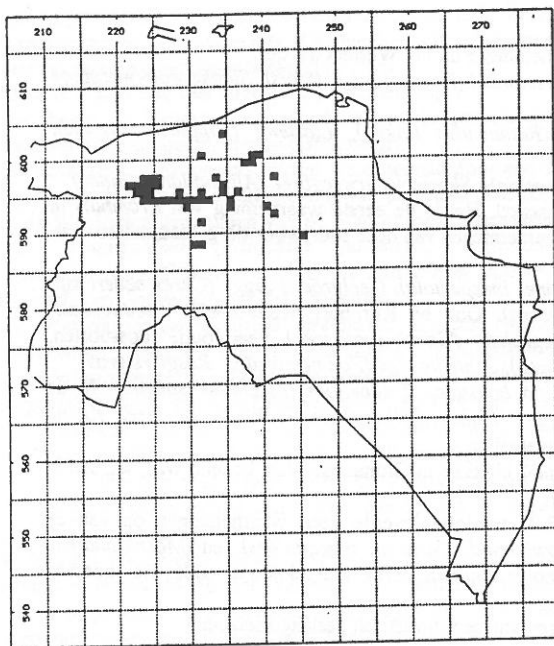

Alchemilla glabra
(Kale vrouwenmantel)

jaarselectie 1985 t/m 1995

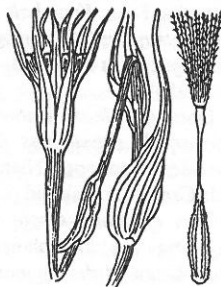

Alchemilla glabra komt in 13 hokken voor.

Tragopogon porrifolius
(Paarse morgenster)

jaarselectie 1985-1995

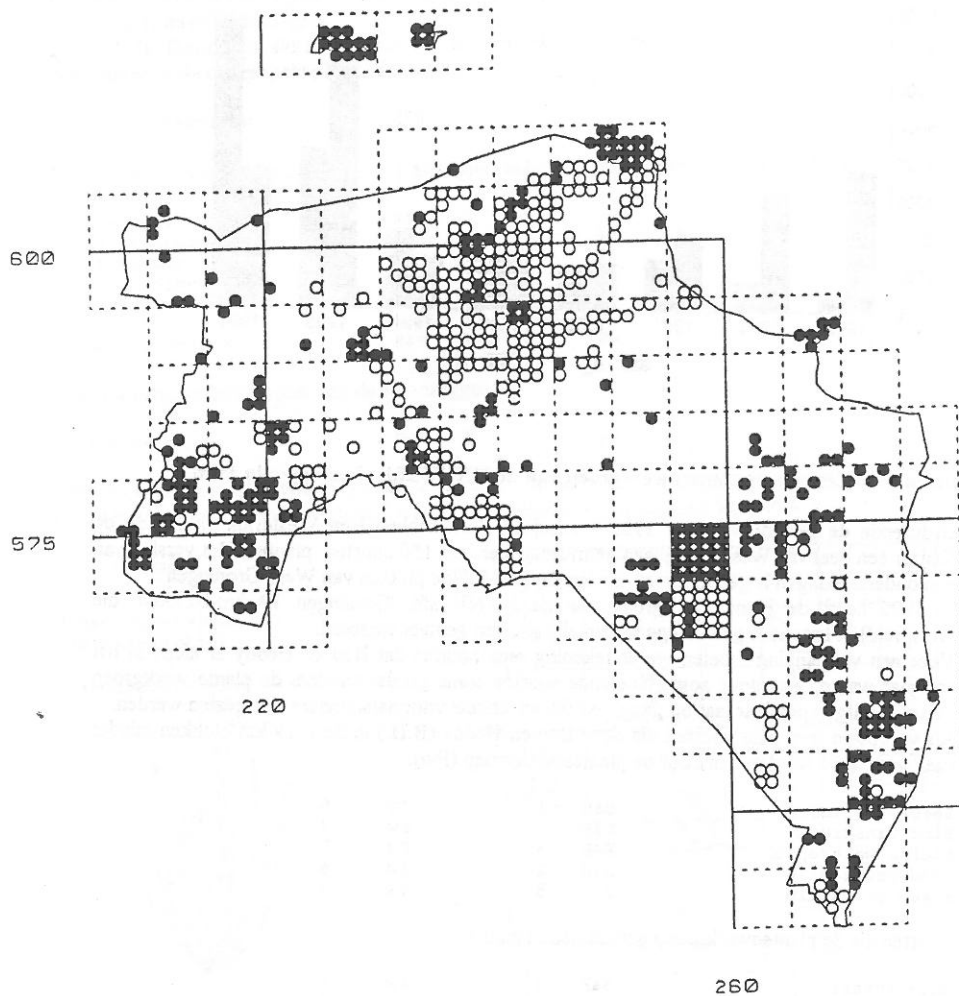

Tragopogon porrifolius komt
in 43 hokken voor.

Floron inventarisaties 1989 t/m 1996 In de provincie Groningen

- km-blokken geïnventariseerd op AA-soorten en losse waarnemingen
- km-blokken waarvan totaalijsten zijn ingeleverd

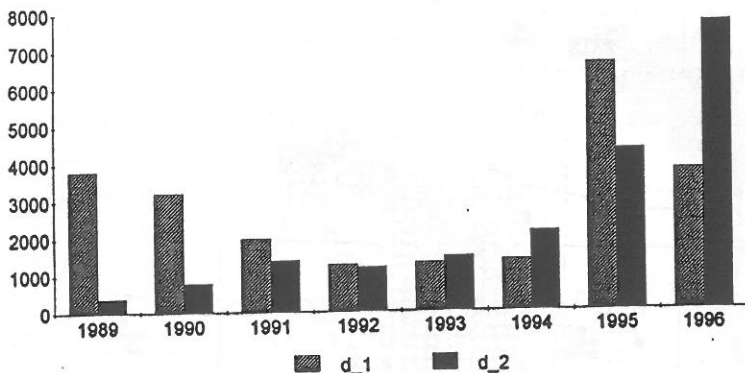
625

De stand van zaken: overzicht FLORON-inventarisaties 1989 t/m 1996

Het kaartje op bladzijde 7 geeft een overzicht van de km-blokken, die in het kader van Floron-inventarisaties van 1989 tot en met 1996 bezocht werden.

De grafiek onderaan p 7 toont het aantal waarnemingen voor de jaren 1989-1996 voor de districten 1&2. Onder een waarneming wordt verstaan melding van een soort in een km-blok door een waarnemer in een bepaald jaar. Totaal aantal waarnemingen voor de districten 1 & 2 t/m 1996: 42703. We kunnen in 1997 dus de 50000 halen....

Inventarisaties van de plantenwerkgroep van de KNNV afd. Groningen in 1996

Gedurende de periode voorjaar 1985 - voorjaar 1990 hebben Ben Westerink en Heddy de Keijzer een deel van West-Groningen geïnventariseerd op 150 soorten planten. Het verslag van hun onderzoekingen is gepubliceerd als het rapport 'Wilde planten van West-Groningen'. In 1996 heeft de Plantenwerkgroep van de KNNV afd. Groningen 19 km-blokken, die (verspreid) in hetzelfde gebied liggen, op alle soorten geïnventariseerd.

Voor een vergelijking moeten we er rekening mee houden dat Ben en Heddy er alleen in het voorjaar waren, waardoor zomerbloeiende soorten soms gemist werden; de plante werkgroep kwam het afgelopen jaar laat op gang, waardoor enkele voorjaarsbloeiers niet gezien werden.

Als voorbeeld een paar soorten die door Ben en Heddy (B.H.) in deze 19 km blokken minder vaak genoteerd werden dan door de plantenwerkgroep (Pw):

Zeegroene muur	B&H	1	Pw	5
Sint Janskruid	B&H	0	Pw	7
Kleine watereppe	B&H	3	Pw	7
Hondspeterselie	B&H	2	Pw	6
Blauw glikdruid	B&H	5	Pw	10

Soorten die de plantenwerkgroep gemist heeft zijn o.a.:

Muizestaart	B&H	3	Pw	0
Stijf barberakruid	B&H	5	Pw	1
Veenreukgras	B&H	4	Pw	1
Scherpe zegge	B&H	7	Pw	3

veel soorten werden door de Pw teruggevonden in meestal dezelfde km-blokken, zoals:

Hemelsleutel	B&H	9	Pw	9
Moerasspirea	B&H	10	Pw	11
Grote wederik	B&H	9	Pw	10
Echte valeriaan	B&H	15	Pw	15
Zwanebloem	B&H	9	Pw	11
Kalmoes	B&H	10	Pw	11
Oeverzegge	B&H	18	Pw	16

Of soorten echt achteruitgegaan zijn is door het kleine aantal van 19 km-blokken (Pw) t.o.v. 600 (B&H) moeilijk te zeggen.

Dat het de Dotter zo slecht vergaat als Ben en Heddy menen heeft de Pw niet kunnen constateren in de onderzochte blokken:

Gewone dotterbloem	B&H	1	Pw	3
--------------------	-----	---	----	---

Een duidelijke toename is er van enkele akkeronkruiden, ruigtekruiden en pekelaadventieven:

Gewone duivekervel	B&H	0	Pw	7
Grote varkenskers	B&H	1	Pw	5
Witte krodde	B&H	7	Pw	13
Slipbl. oolevaarsbek	B&H	6	Pw	12
Ruige zegge	B&H	9	Pw	18
Platte rus	B&H	2	Pw	5
Stomp kweldergras	B&H	2	Pw	8

maar tot onze verbazing ook van de Hazezegge:

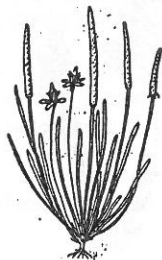
Hazezegge	B&H	3	Pw	9
-----------	-----	---	----	---

Verder vond de Plantenwerkgroep 2 nieuwe hokken met Geelgroene zegge, 1 met Akkerereprijs, 1x Vreemde ereprijs, 1x Kale vrouwenmantel, 1x Liggend hertshooi.

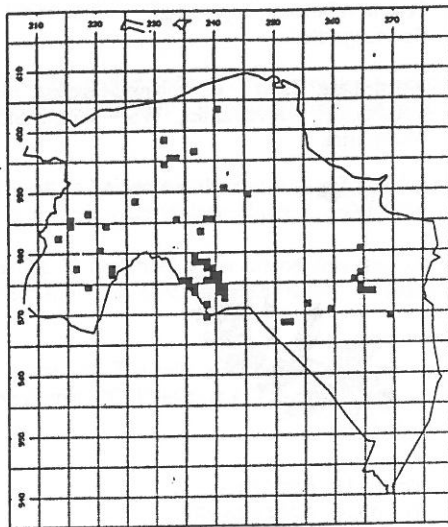
Jenny Hendriks

Myosurus minimus
(Muizestaartje)

jaarselectie 1985 t/m 1995

Myosurus minimus komt in 58 hokken voor.

gegevens: Landelijk Bureau FLORON
Provincie Groningen

Rode Lijst waarnemingen districten 1 & 2 in 1996:

- Alchemilla glabra* (*Kale vrouwenmantel*)
Oostindie, langs watervoerend sloot in hooiland. AH
Leek, wegberm, langs slootkant. JH
- Arctium tomentosum* (*Donzige klit*)
berm, bij onbewoonde boerderij Midwolda;
dijk Pekel Aa bij Nieuwe Pekela
- Blackstonia perfoliata* ssp. *perfoliata* (*Zomerbitterling*)
Ballastplaatbos (Lauwersmeer). WS
- Dactylorhiza maculata* (*Gevlekte orchis*)
Heemtuin Muntendam. BvdW
omgeving Boerakker: natuurontwikkelingsproject langs de snelweg. BvdW
- Dactylorhiza majalis* (*Breedbladige orchis*)
omgeving Boerakker: natuurontwikkelingsproject langs de snelweg. BvdW
- Dactylorhiza maj.* ssp. *praetermissa* (*Rietorchis*)
Lieftingsbroek
- Leonurus cardiaca* (*Hartgespan*)
omgeving Boerakker: in elzensingel. SW
- Lycopodium inundatum* (*Moeraswolfsklauw*)
Meerwijk; heischraal zandstrand aan het Zuidlaardermeer. RD
- Parnassia palustris* (*Parnassia*)
omgeving Boerakker: natuurontwikkelingsproject langs de snelweg. RD/WS
- Taraxacum celticum* (*Schraallandpaardebloem*)
Omgeving Boerakker (2x); in zanderig talud. CAM
- Torilis nodosa* (*Knopig doornzaad*)
Houwerzijl; op oud dijkrestant. RD
- Tragopogon porrifolius* (*Paarse morgenster*)
Middelstum: berm van het Boterdiep. SB
- Sedum reflexum* (*Tripmadam*)
Bourtangersluis

waarnemers: CAM = C. Abbink-Meyerink, SB = S. Becker, AH = A. Hospers, RD = R. Douwes, JH = J. Hendriks, WS = Willem Stouthamer, BvdW = B. van de Werf, SW = S. Westerbrink

Torilis nodosa
(*Knopig doornzaad*)

Sedum reflexum
(*Tripmadam*)

Nogmaals ... over het invullen van streeplijsten.

Bij het invullen van de streeplijsten gaat er nog wel eens wat mis. De nieuwe lijsten met twee kolommen hebben bij menigeen voor verwarring gezorgd. Het is de bedoeling dat u de rechterkolom gebruikt voor het aankruisen van de gevonden soort. Staat er op deze plek een A of een R, dan betekent dat dat u te maken hebt met een Aandacht- resp. Rode Lijst-soort. In de eerste kolom vult u dan in om hoeveel exemplaren van de desbetreffende soort het gaat (abundantie-getal). De te gebruiken schaal vindt u aan de binnenzijde van de streeplijst, waar ook de andere kopgegevens ingevuld moeten worden. Ook als u slechts een deel van het hok bezocht hebt kunt u deze abundantiegegevens van A- en R- soorten invullen, mits u maar duidelijk aangeeft dat u slechts een deel van het hok bezocht heeft, te illustreren met ingetekende looproute op een kopie van een 1:25000 topkaart van het bezochte km-blok. Deze kopie kunt u linksboven op de buitenzijde van de streeplijst plakken. Kopiën van 1: 25000 kaarten zijn op aanvraag verkrijgbaar bij uw DC.

Gaat u binnenkort weer aan de slag? Geef door aan de de welke km-blokken u dit jaar gaat doen om dubbel werk te vermijden! Lijsten inleveren eind september/begin oktober. Controleer of de kopgegevens volledig ingevuld zijn: naam, adres, bezoekdata, coördinaten km-blok. Controleer de lijst voor het inleveren nog eens op verstrepingen. Het is belangrijk dat u bijzondere vondsten goed documenteert, het liefst met herbariummateriaal (deel van de plant is vaak voldoende) en/of foto's en tekeningen.

* Laatste nieuws van de voorjaars DC-vergadering *

- heftige protesten en burgerlijke ongehoorzaamheid hebben er toe geleid dat de Nederlandse streeplijsten vervangen worden door een nieuwe (1997) versie, die sterk gelijkt op de oorspronkelijke uit 1989, maar natuurlijk wel naar de laatste taxonomische en spellingswijzigingen is aangepast. Iedereen die Nederlands streept wordt danook vriendelijk doch dringend verzocht van deze nieuwe versie gebruik te maken. Op aanvraag in ruime hoeveelheid verkrijgbaar bij uw DC.

- In het septembernummer van *Gorteria* zal het AA-project (1989-1994) geëvalueerd worden. Iedereen die aan dit project uit de beginjaren van *Floron* heeft meegewerkt krijgt dit nummer toegestuurd!

- Voor de agenda: op vrijdag 12 september vindt te Leiden een themadag van de Koninklijke Nederlandse Botanische Vereniging plaats met als onderwerp stads-ecologie en urbane flora.

- De landelijke variadag valt dit jaar op zaterdag 13 december. Ieder die op deze dag iets wil melden over zijn/haar belevenissen met wilde planten kan contact opnemen met het Landelijk Bureau te Leiden.

- Na de zomer zal een CD-ROM versie van de Heukels' verschijnen met veel extra lijntekeningen en dia's van soorten. Determineren met PC! Kosten: ± f 125,-

Floron-inventarisatieweekend in de Lauwersmeer

Van vrijdag 22 tot en met zondag 24 augustus wordt een inventarisatieweekend gehouden in de Lauwersmeer. We zullen inventariseren in het Groningse deel van de polder. Op het programma staan terreinen van SBB (waaronder enkele eilandjes in het Lauwersmeer) en van het Ministerie van Defensie. Er is al wel het nodige bekend van de Lauwersmeer, maar een systematische km-blok inventarisatie ontbreekt. Ook zullen we Rode Lijst soorten inventariseren. Te verwachten zijn o.a. Parnassia, Bonte paardestaart, Duizendguldenkruiden, Bitterling, Herminium, Moeraswespenorchis, Goudknopje en nog vele andere interessante soorten van vochtige duinvalleien, zoute kwel- en pioniermilieus. We zullen werken volgens de bekende Floron-methode, d.w.z. in kleine groepjes per km-blok inventariseren. Het kamp is voor ervaren en beginnende floristen.

We verblijven in kampeerboerderij 'Lauwerszee' in het dorpje Vierhuizen, dat vlakbij de Lauwersmeerpolder op het oude land ligt. We beschikken hier over een aantal kleine slaapzalen en een apart gelegen dag (avond) verblijf.

Aanmelding: vóór 15 juli; naam, adres, telefoonnummer schriftelijk of telefonisch doorgeven aan Roel Douwes, Surinamestraat 136 9715 PZ Groningen, tel. 050-5718578 (alleen in het weekend bereikbaar).

Tegelijkertijd de verblijfskosten (f 30,-) overmaken op giro 1864313 ten name van R. Douwes te Groningen, o.v.v. FLORON-weekend. De kosten van ontbijt en lunch worden tijdens het kamp hoofdelijk omgeslagen.

Na aanmelding ontvangt u een nadere aankondiging met programma, deelnemerslijst (in verband met vervoer), reisroute etc. Ook floristen uit de nabije omgeving zijn welkom op de excursies! Meldt u wel van te voren aan in verband met de organisatie.

***

Excursies district 1 & 2 (Groningen) 1997

Inlichtingen bij de dc's van district 1 en 2 (zie colofon)

zaterdag 24 mei: omgeving Baflo. Vertrek: 10.20 uur vanaf station Baflo.

zaterdag 14 juni: De Paauwen, NW van Slochteren. Verzamelen: NS-station Hoogezand-Sappemeer 10.15 uur.

zaterdag 12 juli: Kiel-Windeweer. Verzamelen: NS-station Hoogezand-Sappemeer 10.15 uur.

vrijdag 22 t/m zondag 24 augustus: inventarisatieweekend in de Lauwersmeer.

***

Druk in het weekend?

Op door-de-weekse dagen zal de Plantenwerkgroep van de KNNV afd. Groningen weer op pad gaan om km-blokken in de omgeving van de stad Groningen te inventariseren. Een ideale leerschool voor beginnende floristen! Belangstelling om in 1997 mee te gaan? Iedere donderdagavond wordt er geïnventariseerd.

Neem contact op met de coördinator Willem Stouthamer, Bottemaheerd 5 9737 NA Groningen, tel. 050-5411582.